[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

9/2 OK
akk, paar kleine kelse
hoeft niet retour

TER BESLISSING

Directie Internationale Zaken
Afdeling Europese Aangelegenheden

Datum
8 februari 2024

Onze referentie
2024-0000036903

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
1

Aan Minister van SZW

nota

Beslisnota BNC-fiche Herziening Richtlijn Europese Ondernemingsraden

Aanleiding

- De Commissie heeft op 24 januari 2024 een voorstel voor een wijziging van de Richtlijn 2009/38/EC inzake de instelling van een Europese ondernemingsraad (EOR) gepresenteerd.
- Met deze nota leggen wij u het concept BNC-fiche dat de kabinetsappreciatie van het voorstel bevat en waarmee het parlement wordt geïnformeerd.
- Het fiche is binnen SZW afgestemd met AV, FEZ en WBJA. Verschillende betrokken departementen (BZ, EZK, FIN, OCW en VWS) hebben input geleverd en/of reeds meegelezen. Wel is het mogelijk dat er nog wat kleine wijzigingen worden doorgevoerd in het fiche n.a.v. het BNC-overleg op 21 februari.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van bijgevoegd BNC-fiche.
- Graag ontvangen we uw reactie uiterlijk maandag 12 februari.
- Vervolgens wordt het fiche op 13 februari met sociale partners gedeeld. Zij krijgen enkele dagen de tijd om hierop te reageren.
- Daarna wordt het fiche op 21 februari in de BNC en op 27 februari in de CoCo besproken, ligt het op 1 maart in de MR en zal het vervolgens gedeeld worden met de Staten-Generaal. Tijdens de procedurevergadering heeft de EK het voorstel aangemerkt als prioritair. Dit heeft geen directe invloed op het BNC-proces.

Kernpunten

Inhoud herzieningsvoorstel

- In 1994 werd het recht voor werknemers van multinationale ondernemingen om te worden geïnformeerd en geraadpleegd over grensoverschrijdende besluitvorming verankerd in de Richtlijn inzake de Europese Ondernemingsraad, welke in 2009 werd herzien. Met het nu voorliggende voorstel beoogt de Commissie een vijftal tekortkomingen van de huidige Richtlijn aan te pakken.
- Ten eerste wil de Commissie de uitzonderingspositie op het toepassingsgebied voor de Richtlijn opheffen. Dit betreft ondernemingen die een vrijwillige EOR hebben opgericht vóór de inwerkingtreding van de Richtlijn in 1996 en daarom nu nog niet onder de toepassing van de Richtlijn vallen. Met het wijzigingsvoorstel gaan zij wél onder de Richtlijn vallen. Dit zal ertoe leiden

dat werknemers bij 350 ondernemingen zich ook kunnen beroepen op de rechten die voortvloeien uit de Richtlijn.
- Ten tweede is een streven voor een evenwichtige man-vrouwverhouding voor de Bijzondere Onderhandelingsgroep (BOG) toegevoegd. In de BOG hebben de werknemersvertegenwoordigers zitting die met het hoofdbestuur onderhandelen over de oprichting van een EOR. Voor de EOR en het beperkt comité, het dagelijks bestuur van de EOR, is een streefcijfer voorgesteld waarbij tenminste 40% van de zetels naar vrouwen en 40% naar mannen dient te gaan.
- Ten derde wenst de Commissie onzekerheid over de bekostiging van de BOG en de EOR weg te nemen. De Commissie legt een verplichting op om afspraken over kosten voor deskundigen, juridische ondersteuning en opleiding in de EOR-overeenkomst vast te leggen.
- Ten vierde wil de Commissie de informatie en raadpleging verbeteren door de Richtlijn op een aantal punten te wijzigen, waaronder een nieuw vereiste dat bij raadpleging het hoofdbestuur een gemotiveerd antwoord dient te geven op het advies van de EOR voordat een definitief besluit wordt genomen. Daarnaast kan onthouden van informatie of het opwerpen van vertrouwelijkheid alleen nog maar gemotiveerd worden opgelegd.
- Ten vijfde legt de Commissie meer gewicht op de verplichting voor lidstaten om in sancties te voorzien en stelt voor om boetes op te leggen aan ondernemingen indien zij de EOR niet of onvolkomen informeren of raadplegen. Verder beoogt de Commissie een verduidelijking van de rechtsmiddelen bij het onthouden van informatie. Ook wenst de Commissie buitengerechtelijke schikkingsprocedures krachtens nationaal recht de toegang tot de rechter onverlet te laten.
- Ten slotte doet de Commissie een aantal voorstellen om de subsidiaire bepalingen aan te vullen (de EOR gaat bijvoorbeeld van één naar twee reguliere vergaderingen per jaar).

Kabinetsstandpunt
- Het kabinet onderschrijft in zijn algemeenheid de doelstelling en analyse van het voorstel voor een herziening van de Richtlijn. Het kabinet ondersteunt de voorstellen om een einde te maken aan de uitzonderingsposities op het toepassingsgebied van de EOR en zo verschillen tussen de rechten van werknemers op te heffen.
- Naar inschatting zijn er hoogstens tien Nederlandse ondernemingen die nu onder de uitzonderingen vallen. Hoewel werknemers van deze ondernemingen op basis van het herzieningsvoorstel kunnen vragen om een EOR-overeenkomst te onderhandelen onder de herziene Richtlijn, zal de daadwerkelijke impact hiervan in de praktijk meevallen. Deze ondernemingen hebben immers al een EOR op vrijwillige basis.
- De voorstellen om onzekerheid over de bekostiging van de BOG en de EOR weg te nemen, worden ook door het kabinet ondersteund. Dit geldt ook voor de voorstellen ten aanzien van de subsidiaire bepalingen en de voorstellen voor het verbeteren van de effectiviteit van informatie en raadpleging.
- Het kabinet vindt gelijkwaardige kansen belangrijk en ondersteunt zowel het streven van de Commissie om de man-vrouwverhouding in de BOG in evenwicht te brengen als het streefcijfer in het beperkt comité. Het kabinet voorziet echter een praktisch probleem bij het voorgestelde streefcijfer van ten minste 40% vrouwen en 40% mannen voor de EOR. Het medezeggenschapsorgaan in iedere lidstaat levert vaak één, en soms

meerdere EOR-leden. De uiteindelijke man-vrouwverhouding in de EOR is daarom niet centraal te sturen. Hierdoor zal het streefcijfer naar verwachting te gemakkelijk terzijde geschoven worden. Het kabinet doet daarom een voorstel tot een aantoonbare inspanningsverplichting.

- Het kabinet hecht grote waarde aan de vrijheid van de lidstaten om rechtsmiddelen en sanctiebeleid op een wijze in te vullen die aansluit bij de systematiek van de nationale medezeggenschap en het rechtssysteem. Het kabinet is kritisch op dit onderdeel van het herzieningsvoorstel en zal inzetten op een invulling van het sanctiebeleid die aansluit bij de Nederlandse praktijk van privaatrechtelijke handhaving.
- De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid en subsidiariteit is positief. Voor wat betreft de proportionaliteit plaatst het kabinet wel een kanttekening bij de verplichting tot het instellen van boetes.
- Het voorstel heeft geen directe financiële gevolgen en geen effect op regeldruk.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	BNC-fiche Herziening Richtlijn Europese Ondernemingsraden	Niet verzenden	